

Міністерство освіти і науки України

Харківський національний університет імені В.Н. Каразіна

Кафедра східних мов та міжкультурної комунікації

ЗАВДАННЯ ДО САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ
з навчальної дисципліни

«Діалекти арабської мови»

спеціальність 035 Філологія

освітня програма Переклад (арабська та англійська мови)
Арабська мова та література і переклад та друга іноземна мова

факультет іноземних мов

2024 / 2025 навчальний рік

РОЗРОБНИК: викл. Мізяк О. В.

Завдання схвалено на засіданні кафедри східних мов та міжкультурної комунікації

Протокол від “27” серпня 2024 року № 1

В. о. завідувача кафедри східних мов та міжкультурної комунікації

Юлія ЛАХМОТОВА

Завдання до самостійної роботи погоджено науково-методичною комісією факультету іноземних мов

Протокол від «27» серпня 2024 року № 7

Голова науково-методичної комісії

Анна КОТОВА

Самостійна робота з дисципліни «Діалекти арабської мови» має на меті сформувані у студентів глибоке розуміння діалектної розгалуженості арабської мови, історичних та соціолінгвістичних чинників, що впливали на формування регіональних варіантів. Курс спрямований на розвиток практичних навичок аналізу та порівняння діалектів, виявлення їхніх особливостей у фонетиці, морфології, лексиці та синтаксисі, а також на підготовку студентів до роботи з діалектними текстами та усним мовленням.

Після проходження курсу студенти зможуть:

- **Зрозуміти діалектну диференціацію арабської мови** та її основні групи (магрибські, єгипетські, левантійські, арабійські, месопотамські тощо).
- **Визначати ключові фонетичні, морфологічні, синтаксичні та лексичні відмінності** між діалектами.
- **Розпізнавати особливості різних діалектів на слух та в письмових текстах.**
- **Вивчити вплив соціальних, географічних та історичних факторів** на розвиток діалектів.
- **Розуміти роль диглосії в арабському світі** та взаємодію між класичною (фусха) та розмовними формами арабської мови.
- **Практично застосовувати знання про діалекти** в міжкультурній комунікації, лінгвістичних дослідженнях та перекладі.

Очікувані результати навчання

Після виконання завдань самостійної роботи студенти отримають такі навички та вміння:

Теоретичні компетенції:

- Знання про основні діалектні групи арабської мови та їхню класифікацію.
- Розуміння соціолінгвістичних факторів, що впливають на розвиток діалектів.
- Обізнаність у фонетичних, морфологічних, лексичних та синтаксичних особливостях діалектів.
- Володіння термінологією арабської діалектології.

Практичні компетенції:

- Уміння розпізнавати діалекти за фонетичними та граматичними ознаками.
- Навички транскрибування та аналізу усного мовлення носіїв різних діалектів.
- Здатність працювати з діалектними текстами та аудіоматеріалами.
- Використання знань про діалекти в перекладі та комунікації.

Дослідницькі та міждисциплінарні навички:

- Здатність до самостійного аналізу мовних даних.
- Використання соціолінгвістичних методів дослідження.

- Розвиток навичок порівняльної лінгвістики.
- Розуміння культурних аспектів через аналіз діалектів.

Даний курс сприятиме глибшому розумінню мовного розмаїття арабського світу, а також підготує студентів до роботи в галузі лінгвістики, міжкультурної комунікації та перекладу.

Завдання для самостійної роботи

№ з/п	Види, зміст самостійної роботи	Кількість годин
1	- Напишіть есе на тему "Історія розвитку арабської мови", висвітлюючи основні етапи та впливи на її формування. - Складіть таблицю, яка показує основні відмінності між діалектом і літературною мовою. - Підготуйте огляд основних діалектних груп арабської мови та їх географічного розташування. - Проаналізуйте критерії класифікації діалектів, надаючи приклади для кожного критерію.	5
2	- Напишіть короткий огляд основних характеристик магрибських діалектів, зосереджуючись на фонетиці та лексиці. - Знайдіть та проаналізуйте зразки мовлення на марокканському, алжирському та туніському діалектах. - Порівняйте особливості фонетики марокканського та алжирського діалектів, використовуючи конкретні приклади.	4
3	- Напишіть реферат про вплив єгипетського діалекту на арабський світ. - Знайдіть відео чи аудіозаписи мовлення на єгипетському діалекті, зробіть транскрипцію та аналіз. - Порівняйте основні особливості єгипетського діалекту з іншими діалектами, які ви вивчали.	4
4	- Напишіть огляд левантинських діалектів, висвітлюючи відмінності між сирійським, ліванським, палестинським та йорданським діалектами. - Знайдіть зразки мовлення на кожному з цих діалектів, зробіть транскрипцію та аналіз.	4

	- Порівняйте діалекти Леванту з єгипетським діалектом, визначивши основні відмінності та спільні риси.	
5	- Напишіть огляд характеристик діалектів Аравійського півострова, зосереджуючись на фонетиці та лексиці. - Знайдіть та проаналізуйте зразки мовлення на саудівському, єменському та оманському діалектах. - Порівняйте основні особливості фонетики саудівського та єменського діалектів.	4
6	- Напишіть реферат про особливості іракського діалекту та вплив сусідніх мов на нього. - Знайдіть зразки мовлення на іракському діалекті, зробіть транскрипцію та аналіз. - Порівняйте іракський діалект з одним з магрибських діалектів, визначивши основні відмінності.	4
7	- Напишіть есе про вплив літературної арабської мови на регіональні діалекти. - Надайте приклади взаємопроникнення класичної та розмовної мови у різних діалектах. - Проаналізуйте роль класичної арабської мови у сучасних арабських діалектах.	4
8	- Напишіть реферат про соціальні та культурні фактори, що впливають на діалекти. - Дослідіть статус діалектів у сучасному арабському суспільстві та напишіть короткий звіт. - Проаналізуйте вплив урбанізації та міграції на розвиток арабських діалектів.	4
9	- Складіть таблицю основних фонетичних рис різних арабських діалектів. - Надайте приклади фонетичних змін у різних діалектах та їх значення для взаєморозуміння. - Напишіть короткий огляд впливу фонетики на взаєморозуміння між носіями різних діалектів.	4
10	- Складіть таблицю основних морфологічних рис різних арабських діалектів. - Надайте приклади морфологічних відмінностей між діалектами та їх значення для взаєморозуміння. - Напишіть короткий огляд впливу морфології на взаєморозуміння між носіями різних діалектів.	4

11	- Складіть таблицю основних лексичних рис різних арабських діалектів. - Надайте приклади запозичень та регіональних слів у різних діалектах. - Проаналізуйте лексичні відмінності між діалектами та їх значення для взаєморозуміння.	4
12	- Складіть таблицю основних синтаксичних рис різних арабських діалектів. - Надайте приклади синтаксичних відмінностей у побудові речень та фраз у різних діалектах. - Напишіть короткий огляд впливу синтаксису на взаєморозуміння між носіями різних діалектів.	4
13	- Напишіть реферат про методи вивчення та дослідження арабських діалектів. - Дослідіть роль ЗМІ та Інтернету у поширенні діалектів, надаючи конкретні приклади. - Проаналізуйте використання діалектів у сучасній культурі та їх вплив на літературну арабську мову.	5
14	- Підготуйте презентацію, що узагальнює основні теми курсу. - Напишіть есе про перспективи подальшого вивчення арабських діалектів. - Підготуйте питання для обговорення на підсумковому занятті курсу.	4
Усього годин		58

Список рекомендованої літератури:

9. Рекомендоване методичне забезпечення

Основна література

1. Dialectology, 2nd edition, J. K. Chambers, University of Toronto, Peter Trudgill, Université de Lausanne, Switzerland, 1998.
2. Modern Arabic: Structures, Functions, and Varieties, Clive Holes & Roger Allen, 2004.
3. Arabic Historical Dialectology: Linguistic and Sociolinguistic Approaches, Clive Holes, 2018.

10. Посилання на інформаційні ресурси в Інтернеті, відео-лекції, інше методичне забезпечення

1. <https://eprints.whiterose.ac.uk/76443/>
2. <https://www.jstor.org/stable/41223878>
3. <https://direct.mit.edu/coli/article/40/1/171/1458/Arabic-Dialect-Identification>
4. <https://www.journals.uchicago.edu/doi/abs/10.2307/1355607?journalCode=basor>
5. <https://onlinelibrary.wiley.com/doi/abs/10.1002/9781118827628.ch32>

В умовах продовження дії військового стану (Указ Президента України від 12.08.2022 року № 573/2022 «Про продовження строку дії воєнного стану в Україні») освітній процес в університеті здійснюється за дистанційною формою навчання.